

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

[Meidän Kuopio -osallisuusmalli]

[Sirkka-Liisa Piipponen]

[Kansalaistoiminnan palvelut/Sirpa Niemi]

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++ ++	Meidän Kuopio -osallisuusmalli edistää asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta monilla eri toimenpiteillä. Maaseuturaadit voivat suunnata toimintamäärärahaa asukkaiden vapaa-ajan harrastusten ja hyvinvoinnin tukemiseen. Asukkaat ja yhdistykset voivat hakea avustusta yhteisöllisen toimintaan.
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Yhteisöavustuksella ja maaseuturaatien toiminnalla voidaan tukea kylien elinvoimaa ja paikallista yrittäjyyttä hyödyntämällä paikallisia yrittäjiä tapahtumissa ja alueen viihtyisyyden parantamisessa.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisuus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++	Maaseuturaatien tehtävänä on avustaa suurissa häiriötilanteissa kaupungin viestintää.

4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	++	Meidän Kuopio -osallisuusmallissa ehdotetaan kaupungin henkilöstön toimintakulttuurin muutosta asukaslähtöisempään suuntaan.
	Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	0	
Johtopäätös ja perustelut: Meidän Kuopio -osallisuusmalli edistää kaupungin strategista tavoitetta asukkaiden yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisestä.			

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.) Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__X Aikuiset__ Ikääntyneet__ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin __maaseutualueiden asukkaat			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	+	Maaseuturaadeilla on mahdollisuus tukea alueen asukkaiden kulttuuri- ja liikuntaharrastuksia.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	+	Maaseuturaati koostuu alueen asukkaista ja on sosiaalista työryhmätyötä. Yhteisöllinen avustus tuo kaikille kuopiolaisille mahdollisuuden aktiiviseen toimintaan ja osallisuuteen.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	+	Yhteisöavustus mahdollistaa päihteettömien ja kaikille avointen yhteisöllisten tapahtumien järjestämisen.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	Yhteisöllisen toiminnan tukeminen (avustus, maaseuturaatien toimintamääräraha) on keino edistää asukkaiden sosiaalista ja henkistä hyvinvointia.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	+	Maaseuturaadit ovat kaupungin toimintaa ja keskeisin tehtävä on tehdä alueen asukkaiden tarpeista lähteviä aloitteita.

			Foorumit tarjoavat uuden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuden asukkaille ja toimijoille.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	Meidän Kuopio -osallisuusmalli tarjoaa osallistumisen mahdollisuuksia koko Kuopion alueella.
Johtopäätös ja perustelut Meidän Kuopio -osallisuusmallin toimenpiteet vaikuttavat positiivisesti kuopiolaisiin.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	+	Maaseuturataatien toimintamääräraha mahdollistaa maaseudun lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemisen. Kaupungin avustukset mahdollistavat yhteisöllisten, lapsiperheille tarkoitettujen tapahtumien ja toiminnan järjestämisen.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	+	Maaseuturataatitoimintaa on kaikilla maaseutualueilla.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	+	Lasten Parlamentin hallituksen jäsenten kanssa on työpajassa pohdittu mitä osallisuus on ja tehty heidän kanssaan ehdotus osallisuusmalliin.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Meidän Kuopio -osallisuusmalli antaa keinoja lasten ja nuorten elämän kehittymiseen koko Kuopion alueella.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)		Ei suoria vaikutuksia yritysten liiketoimintaan, toimintaedellytyksiin, työvoiman saatavuuteen tai alueen vetovoimaan. Vaikutukset ovat pääsääntöisesti välillisiä ja väliaikaisia, kun alueen yhdistykset ostavat tavaroita ja palveluita eri tapahtumiin alueen omilta yrityksiltä. Toimin-nassa liikkuva rahamäärä on vähäinen.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)		Ei suoria vaikutuksia työllisyyteen, työllistymismahdollisuuksiin tai työpaikkojen määrään alueella.

			Vaikutukset ovat pääsääntöisesti välillisiä ja väliaikaisia. Toiminnassa liikkuva rahamäärä on vähäinen. Rahoitus lisää alueiden asukkaiden aktiivisuutta, toimeliaisuutta sekä osaamista, joka voi myöhemmin edesauttaa esim. työllistymisessä.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)		Raatitoiminta kattaa kaikki maaseutualueet. Yhdenvertainen osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuus Kuopion maaseutualueilla.
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?		

Johtopäätös ja perustelut

Meidän Kuopio -osallisuusmallin suurin vaikutus kohdistuu yhteisöllisyyden edistämiseen. Meidän Kuopio -osallisuusmalli tuo merkittävästi koko Kuopion maaseutualueiden asukkaille osallistumismahdollisuuksia ja keinoja. Maaseuturaatien toiminta ja yhteisöllisen toiminnan avustus tukevat aiempaa laajemmin eri alueiden asukkaiden aktiivisuutta, toimeliaisuutta sekä osaamista. Meidän Kuopio -osallisuusmalli yhdenvertaistaa maaseutualueita ehdottamalla kaikille maaseutualueille samanlaista osallistumis- ja vaikuttamiskeinoa, maaseuturaateja. Maaseuturaatien toiminnan laajentuminen eteläiselle, läntiselle ja itäiselle maaseutualueelle (maaseutualueiden väestöstä 23 %) tuo ko. alueiden asukkaille positiivisia mahdollisuuksia alueen viihtyisyyden, asukkaiden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Maaseuturaatien tehtävät keskittyvät alueen viihtyisyyden, asukkaiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseen. Maaseuturaadit tekevät aloitteita ja antavat palautetta.

Dialoginen maaseutufoorumi lisää vuoropuhelua eri toimijoiden välillä. Maaseutufoorumin tuotokset tuodaan tarvittaessa lautakuntakäsittelyyn.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	

4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Vaikutuksia ympäristöön ja ilmastoon on vaikea todentaa.			

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	o	
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Asukasosallisuuden parantuessa kaupunki tekee enemmän tarpeeseen, asukkaiden tarpeet huomioiden. Valitusten määrä kaupungin päätöksistä vähenevät, kun asukkaat ovat osallistuneet kaupungin toimintaan varhaisessa vaiheessa.
Johtopäätös ja perustelut Meidän Kuopio- osallisuusmallissa ehdotetaan kaupungin henkilöstön toimintakulttuurin muutosta. Se vaatii henkilöstöltä muutoskyvykkyyttä ja tahtotilaa asukaskokemuksen parantamiseksi.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+	Maaseutualueilla maaseuturaadit voivat tukea paikallista yrittäjyyttä hyödyntämällä niitä alueen viihtyisyyden parantamisessa ja tapahtumien järjestämisessä.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut			
Meidän Kuopio -osallisuusmallin vaikutukset yritystoimintaan ovat vähäisiä ja välillisiä.			